

Agenda Overleg Literaire Organisatoren

Datum: vrijdag 1 oktober 2021
Tijd 10:00-11:30
Locatie In uw kot
Voorzitter Willem Bongers-Dek
Secretaris Aline Lapeire

Aanwezig: Ine De Rycke (Bond Zonder Naam), Ilke Froyen (Passa Porta), Arman Erdil (Literatuur Vlaanderen), Suzanne Terhaar (Willemsfonds), Jurgen Waegeman (Muntpunt), Isabelle Neyt (Curieus), Sofie Vandamme (De Letterie), Paulien Dewit (Herman Teirlinck Huis), Hilde Reyniers (Reynaertgenootschap), Nicolas Leus (KANTL), Stefaan Goossens (Poëziecentrum), Laura Huygen (Davidsfonds), Pascal Nicolas (Willemsfonds), Leander Coorevits (Behoud De Begeerte)

Verontschuldigd: Lara Rogiers (Literatuur Vlaanderen), Silvie Moors (Bond zonder naam), Myrthe Brouwer (Speak Out Brussels), René Van Loon (Confituur), An Leenders Creatief Schrijven), Hein Huyghe (Verb(l)ind), Klaartje Van der Bauwhede (Krook), Dirk Holemans (Oikos), Saskia Boets (Luisterpunt), Anne Van de Voorde (Cultuurcentrum Mechelen), Michaël Vandebril (Antwerpen Boekenstad), Danny Theuwis (30CC), Barboek

Duur

1. Agenda, mededelingen en notulen

20'

- Voorstelrondje
- Notulen 11 juni 2020

De notulen worden integraal goedgekeurd; ze worden gepubliceerd op de website van het OLO.

- Toekomstige vergadervorm

We lanceerden een enquête over de toekomstige vergadervorm; louter live vergaderen blijkt niet populair. 66% van de respondenten verkoos een afwisseling van live en online vergaderen, 33% vergadert zelfs het liefst altijd online. Wellicht zal de volgende vergadering van het OLO in levenden lijve plaatsvinden in combinatie met een nieuwjaarsborrel.

- Herinneringen: Lang Zullen We Lezen & Ongelijk maar eerlijk

De secretaris ontving van enkele organisatoren interesse om een 'In de kijker'-bericht te publiceren op Lang Zullen We Lezen, de boekenwebsite van de VRT. Er is echter vanaf november nog plaats voor berichten; dus organisaties die nog niet aanmeldten kunnen dat aan de secretaris (aline@deburen.eu) laten weten. Geef zeker mee of je een boekenlijstje wilt aanleveren of/en een evenement in de kijker wilt zetten, én rond welke periode dat het best gebeurt.

Literaire organisaties en kunstenaars kunnen tot eind november een korte enquête invullen over de verloning in de literaire sector. Kila van der Starre voert hier onderzoek naar en zal rekening houden met deze antwoorden. Deelnemen kan hier en duurt hooguit 10 minuten:

<https://deburen.eu/magazine/3159/ongelijk-maar-eerlijk-letterensector-vraagt-aandacht-voor-eerlijke-verloning-van-kunstenaars>

2. Literatuur Vlaanderen: toelichting bij nieuw reglement voor literaire organisaties 10'

Er komt een nieuw subsidiereglement voor literaire organisaties die ondersteund worden door Literatuur Vlaanderen. Dit zal gelden tijdens de beleidsperiode 2023-2027. Alle informatie rond het indienen van een dossier is hier te vinden:

<https://assets.literatuurvlaanderen.be/attachment/Reglement%20literaire%20organisaties%202023-2027.pdf>

Er werden 5 beleidsprioriteiten geformuleerd:

- Literaire innovatie: organisaties die nieuwe stemmen/verhaalvormen promoten
- Talentontwikkeling/professionele ontwikkeling
- Literair ondernemerschap
- Nieuwe literaire doelgroepen bereiken/publieksparticipatie
- Internationaal karakter/netwerken opzetten

Het is niet noodzakelijk dat organisaties al deze functies vervullen; Literatuur Vlaanderen is zelfs van mening dat het sterker is om in te zetten op één of twee van deze functies.

LV biedt organisaties de kans om een korte conceptnota (2 à 3 pagina's) in te dienen, tegen ten laatste **1 februari 2022**. Daarop wordt dan feedback gegeven voor de definitieve aanvraag. De definitieve deadline is **1 april 2022**. Vragen zijn welkom bij: arman@literatuurvlaanderen.be

Passa Porta dacht dat de eerste deadline op 1 oktober lag, maar Literatuur Vlaanderen heeft de deadline wat verschoven. Wel wordt organisaties aangeraden om niet tot het laatste te wachten met de conceptnota, want 1 februari ligt dicht bij 1 april.

3. Meldpunt grensoverschrijdend gedrag in de literaire sector 10'

De voorzitter vertelt dat er een vergadering hierover plaatsvond tussen het OLO, Literatuur Vlaanderen, de VAV en Speak Out Brussels. Deze partijen stelden vast dat er best al wat mogelijkheden zijn om grensoverschrijdend gedrag te melden (De Genderkamer, Unia, OkO), wat doet betwijfelen of er een apart meldpunt voor de literaire sector nodig is.

Er zou wellicht samengewerkt kunnen worden met of doorverwezen naar bestaande organisaties, nu is het niet volledig duidelijk met welke vraag je waar terecht kunt. Yannick Geens van Literatuur Vlaanderen gaat met verschillende partijen aan tafel zitten om de mogelijkheden in kaart te brengen en is ook bereikbaar voor vragen hierover.

3. Nieuws vanuit het BoekenOverleg/VRT 20'

- Heropstart evenementensector / cultuursector

De Letterie vraagt zich af of het bij anderen ook zo is dat het publiek nog op zich laat wachten. Zowel Behoud de Begeerte, deBuren als Davidsfonds merken duidelijk dat het publiek zeer laat tickets koopt en dat zalen niet hun volle capaciteit halen.

Mogelijke verklaringen zijn het ongemak van het publiek (ook mbt de CovidSafe Pass), het zeer grote aanbod (ook van uitgestelde privé-evenementen), het Facebook-algoritme dat het moeilijker maakt evenementen in de kijker te zetten ... Verschillende organisatoren merken op dat vooral kwetsbare, experimentele programma's het moeilijk lijken te hebben.

Behoud de Begeerte schat dat dit nog een jaar zou kunnen duren. Er is een consensus dat dit al geagendeerd kan worden bij subsidiënten, want de steunmaatregelen zijn nu weggefallen en de ticketverkoop is een belangrijke inkomstenbron.

-> De voorzitter stelt voor om dit alleszins al op het Forum te signaleren (zie verder).

- Beurs: Het innovatiemechanisme

De Letterie benoemt dat de steunmaatregelen nu wegvallen, maar vertelt wel dat er een nieuwe eenmalige subsidielijns is vanuit het ministerie van Cultuur. Het gaat daarbij om innovatieve projecten in de culturele sector en dat mag zeer breed ingevuld worden. Je moet een zelfevaluatietest invullen: <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/cultuur-en-economie/het-innovatiemechanisme>

-> Behoud de Begeerte vindt dit een zeer halfslachtige manier van subsidiëren en zal er niet aan meedoen. Hij vindt het geen goede manier om organisaties te ondersteunen. Er heerst bij veel aanvragers de angst dat uiteindelijk geoordeeld zal worden dat het idee niet innovatief genoeg is. (Bij het relanceplan in Antwerpen, had Behoud de Begeerte zelf problemen met het declareren van kosten voor promotie. Een grote organisatie kan hier nog tegen ingaan, maar voor een kunstenaar is dit moeilijk.)

-> Het Willemsfonds vindt de zelfevaluatietest vreemd: de vragen zijn gericht op zeer grote organisaties, terwijl de premie daar niet voor bedoeld lijkt.

-> Bond Zonder Naam heeft het gevoel dat dit enorm breed ingevuld mag worden en dat de controles met steekproeven zullen gebeuren.

Bij de cultuurpremie heeft het OLO bij de overheden gesignaleerd dat er bezorgdheden waren, maar uiteindelijk lijken er toen geen problemen te zijn ontstaan. De voorzitter stelt voor dat organisaties die problemen met deze subsidielijns ondervinden, dit zeker agenderen. De Buren doet zelf niet mee aan deze subsidielijns, maar zet individuele kunstenaars ertoe aan om dit eens te bekijken.

Bij verschillende organisaties heerst het gevoel dat organisaties gepaaid worden met subsidielijntjes, maar dat is weinig structureel. De voorzitter stelt als ludieke verzetslogan #laatjenietpaaien voor, in navolging van het Nederlandse initiatief #laatjenietnaaien.

- Boekenevenementen november

In verschillende steden wordt een nieuw gezicht gegeven aan de Boekenbeurs. Verschillende organisaties klopten bij het BoekenOverleg aan voor morele steun (en een aanbeveling bij de overheden). Het BoekenOverleg bekijkt deze vragen, maar stelt voorwaarden:

- alle actoren in het boekenveld moeten betrokken worden
- het initiatief moet inzetten op veelzijdigheid: innovatie, inclusie

Zeker niet iedere partij zal beloofd worden met een positief advies aan Jan Jambon. Bij sommige voorstellen werd bv. vooropgesteld dat tickethouders van de beurs gratis naar allerlei literaire evenementen zouden mogen gaan, zodat dat afgestemd is met literaire organisatoren.

Behoud de Begeerte vraagt zich af of er al informatie is over de Boekenmaand. De voorzitter raadt aan om dit aan te kaarten bij Michaël Vandebril en Geert Briers. Verschillende organisatoren merken dat bepaalde eigen initiatieven worden meegenomen in de communicatie hierrond. Dat is an sich fijn, maar hierover zouden de organisatoren wel geïnformeerd mogen worden.

De vrees leeft dat de verschillende initiatieven elkaar zullen kapot concurreren. Er is veel onduidelijkheid over welke uitgevers waar aan boord zijn. De voorzitter weet dat het rommelt binnen de GAU (Groep Algemene Uitgevers); het BoekenOverleg houdt zeker in de gaten hoe het uitdraait.

- Groen Gebladerte

De VRT vroeg via het OLO naar input voor de podcastreeks *Groen Gebladerte*, dat literaire debutanten aandacht geeft. Door verschillende organisaties zijn namen aangeleverd, en verschillende daarvan zitten nu in de reeks. Het OLO is ook vernoemd in het persbericht bij de lancering van de reeks.

-> Hier is te luisteren naar reeks 1 en 2: <https://radio1.be/podcast-groen-gebladerte>

- Binnenkort vergadert het Forum opnieuw; dat is de vaste kern van het BoekenOverleg + alle organisaties die gesteund worden door LV, Folio en enkele anderen. Op de agenda staan:
 - Stand van zaken Boekenbeurzen
 - Opstart Staat van het Boek 2022
 - De samenwerking met de VRT
 - Onderzoeksagenda: ongelijk maar eerlijk, verdieping van het inclusiecharter
- > Als je nog iets anders bedenkt dat deze agendapunten: speel door! De voorzitter zal tijdens het volgende BoekenOverleg alvast de bezorgdheden over opkomst en ticketinkomsten agenderen.

4. Procedure voorzittersverkiezing

20'

- Voorstel gedeeld leiderschap

Passa Porta is ingegaan op de uitnodiging om na te denken over andere vormen van leiderschap binnen het OLO. Daar is een nieuw voorstel uitgekomen voor geschrinkt voorzitterschap: zie bijlage in de notulen. Antwerpen Boekenstad schaarde zich hier per mail al achter.

Reacties

- Behoud de Begeerte heeft het voorstel oppervlakkig kunnen bekijken, maar is wel te vinden voor het voorstel van geschrinkt leiderschap. Zo wordt de opgebouwde expertise doorgegeven.
- Poëziecentrum vindt het een mooi voorstel, maar stelt zich wel de vraag of er voldoende interesse zal zijn in voorzitterschap. Bij de vorige voorzittersverkiezing waren er geen tegenkandidaten voor de huidige voorzitter.

De Letterie vindt continuïteit van het secretariaat wel belangrijk en stelt voor dat de secretaris zou blijven, als die dat ziet zitten. De huidige voorzitter en secretaris zijn verguld door de complimentjes, maar zijn allebei van mening dat het secretariaat mee moet schuiven met het voorzitterschap. De secretaris is zeker bereid een draaiboek op te maken met al haar verantwoordelijkheden, om een vlotte overdracht te verzekeren.

Het huidig voorzitterschap heeft zeker oren naar de voorgestelde structuur en is bereid om de komende 2 jaren het leiderschap te delen met een covoorzitter. In 2022 zal deze verkiezing georganiseerd worden. De volgende stap is het aanduiden van een verkiezingscoördinator die niet zal opkomen, eind 2021. Bij de vorige 2 edities nam het Poëziecentrum deze taak zeer goed op zich, alle geïnteresseerden kunnen zich tot eind november aanmelden bij aline@deburen.eu.

Passa Porta denkt dat wat het OLO krachtig heeft gemaakt in de afgelopen jaren, voortkomt uit de personele en financiële investeringen in het OLO door deBuren en verwacht dat Literatuur Vlaanderen zal erkennen dat die inspanningen nodig zijn voor een duurzame overlegstructuur.

- > Behoud de Begeerte stelt voor dat alle organisaties die nu structurele steun gaan aanvragen bij Literatuur Vlaanderen het OLO-covoorzitterschap en -secretariaat vermelden als mogelijk op te nemen engagement. Passa Porta vindt dit een uitstekend idee.
- > deBuren merkt op dat in hun meerjarenovereenkomst de kennisknooppuntfunctie behouden is.

5. Wat verder ter tafel komt

10'

- Het jaarboek van het Reynaertgenootschap verschijnt op 14 november en er is ook een nieuwe website, die hopelijk nieuw jong bloed naar de organisatie trekt. Dat is tijdens corona een uitdaging geweest.

- Op 17/10 wordt Luc Coorevits, de stamvader en naamgever van het OLO, gevierd in de Bourla in Antwerpen. Alle leden van het OLO horen uitgenodigd te zijn, maar stuur gerust een mailtje naar reservaties@behouddebegeerte.be als je geen uitnodiging kreeg maar wel een kaartje wil.